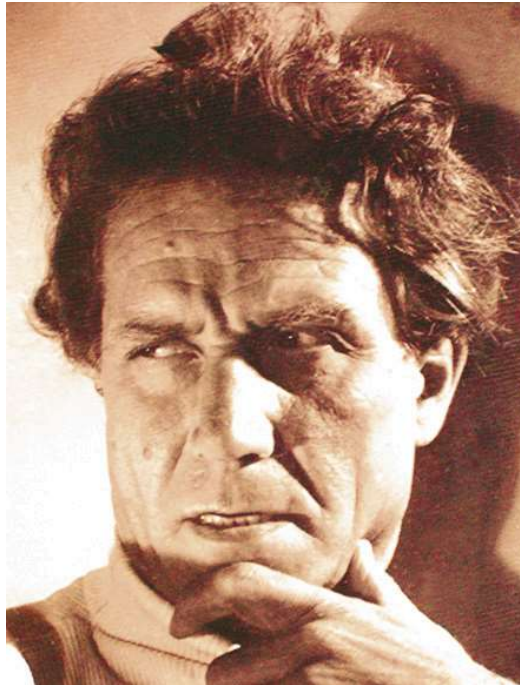

Общество

Васил Иванов – българският Пикасо

Публикувано на 2 мар. 2023, чет

480 четения

A- A+

Българският Пикасо, разгърнал таланта и творчеството си във Франция, е смятан за едно от най-великите имена в съвременното керамично изкуство. Неговият уникален стил е приет единодушно от съвременниците му, а произведенията му се нареждат сред най-големите художествени изяви на нашето време.

Васил Иванов Василев е роден на 10 февруари 1897 г. във Велико Търново, в семейството на варненския армейски музикант Иван Иванов и дъщерята на свещеник Мария Койчева. Те имат двама сина. По-големият, Сава Иванов (1886-1976), прави кариера като художник-живописец, рисувайки предимно пейзажи. Негови картини има в Националната художествена галерия. По-малкият, Васил, също става художник. Той прекарва детството си във В. Търново и Варна. След завършване на средното си образование следва живопис, графика и театрална декорация в университета.

През 1917 г. Васил Иванов е мобилизиран като подофицер в Първата световна война, на фронта в Македония. Там той среща своя съученик Стоян Долмов, който по-късно в спомените си го описва като един ерудиран човек, познавач на щедърите на великите художници, човек с поетична душа и талантлив, с буен темперамент и несломим дух – творческа личност още в младежките си години.

След края на Първата световна война Васил Иванов става класен учител в едно варненско село. По-късно изоставя учителската професия, като предприема плаване с кораб по Черно море и в Индийския океан, където работи като помощник-огняр.

През 1922 г. жаждата за нови хоризонти го кара да напусне България и да се установи във френската столица Париж, която по това време е световен център на изобразителното изкуство. От годината на пристигането си той сменя много професии: първоначално работи в мина, но благодарение на своите способности и предприемчив дух става строителен бояджия, художник-декоратор на платове, репортер-фотограф в списание, а по-късно отваря в Париж и свое ателие за художествена фотография.

В Южна Франция той среща бъдещата си съпруга – Хенриете Мозер. Тя произхожда от прочутата богата фамилия Мозер (Майер), прославил се с производството на Бохемски кристал. Хенриете Мозер е родена на 12.12.1902 г. в Париж. Когато среща Васил Иванов, тя следва изкуство в една от Парижките академии.

Бизнес Център Ве

Офиси под наем · Бас
Зали за събития · Коул
Паркинг/Заре

Ⓜ <http://www>

Малки обяви

Къде няма да има

Най-четени

👁 25616 Автомагис
се доближа
Търново с
началото н

👁 1599 Четирима
при катаст

👁 1390 Безплатни
свободните
терени пре

👁 1365 42-годишен
домашна о
марихуана

👁 1006 Блъснаха п
Горна Оря

Сключват брак на 10 октомври 1927 г. в Марсилия. След сватбата и медения им месец в Корсика, със съдействието на тъста си, Густав Мозер, Васил Иванов започва работа като художник-декоратор на ул. “Толиер” в Марсилия. След известно време заедно със съпругата си той се връща в Париж и започва да се занимава с художествена фотография. Живеят на ул. “Сент Шарл” и им се раждат две деца – син Иван и дъщеря Аня.

През 1930 г. Иванов получава френско гражданство. През следващите десет години изучава живопис и театрален дизайн в парижките академии. Съпругата му Хенриете има по-малка сестра Ивон Мозер, която през 1937 г. се омъжва за известния фотограф Филип Халсман. Той прави портрети на известни личности като Марк Шагал, Пол Валери, Андре Марло, по-късно и Салвадор Дали и Мерилин Монро, сред много други. Но най-известната му фотография е “Айнщайн с изплезен език”.

Халсман работи за списание “Вог”. Става известен, но започва Втората световна война. С личната подкрепа на Айнщайн и Елиноор Рузвелт цялото семейство на Халсман заминава за САЩ. Той завещава на своя баджанак Васил Иванов своето фотографско студио на ул. “Фобур Сент-Оноре” в Париж и двамата никога повече не се срещат.

През 1943 г., по време на разходка в Люксембургската градина в Париж, Иванов среща 23 години по-младата от него Дениз Ру – студентка по право, която по-късно работи като сътрудник в ЮНЕСКО. Тя става втората му спътница в живота и допринася по-късно за прославата на творчеството му – за издаване на книги за него, за създаване на асоциация на негово име, за устройване на къщата и ателието му в частен музей.

През 1945 г., разхождайки се по бреговете на Сена, в една малка книжарница Васил Иванов намира произведението на английския керамик Уилям Лий “Изкуството грънчарство”. Това е неговата среща със съдбата, която изцяло променя живота му. Въдъхновен от това произведение, той загърбва своето семейство – съпругата си Хенриет и двете си деца – и напуска Париж. С решението си да изостави парижкия живот и апартамента си на площад “Вандом” в центъра на френската столица, за да се засели в селцето Ла Борн, недалеч от Лоара, Васил Иванов минава за чуждак в очите на френския хай-лайф.

Първоначално той отива в Сент-Аманд-ан-Пюйсан – място, известно с изключителната си земя, където по онова време имало множество селски грънчарски работилници. В рамките на няколко месеца упорито усвоява тънкостите на грънчарския занаят. С голяма страст успешно започва да изработва, да емайлира, да декорира. Разпитва един и друг, слуша и наблюдава. Способностите му да наблюдава и да усеща по интуиция са изключителни.

В своята авантюра Васил Иванов увлича и младата Дениз Ру, която изоставя парижкия живот, за да остане до края на дните му негова спътница и приятелка. Една година след като заживяват заедно, Васил Иванов купува къща в Ла Борн, която превръща в свой дом и ателие и където построява пещ на дърва. Експерти твърдят, че Васил Иванов прави истинска революция в керамиката. Те са прехласнати от неподражаемия червен цвят “бича кръв” на изработените от него предмети. Неговите колеги “промиват” глината като злато, за да я освободят от примеси, а той я оставя да “зрее” дълго и е особено внимателен да съхрани в нея това, което другите смятат за нечистотии – да запази живата ѝ сила. Прилагал е фаянсова глазура, емайли и каша от глина за намазване на глинени произведения върху сурово изделие. Често е дозирал на око, по инстинкт. Но в керамиката човекът е този, който прави всичко. Грънчарството е изкуство на техника, а в изкуството личността е тази, която създава произведението, заявява той.

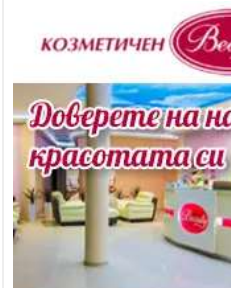
Хубавият българин се набива на очи с външност и щедрост и е почитан от колегите си в Ла Борн. Талантът му е признат приживе. През 1951 г. той получава златен медал на националната изложба на изкуствата и занаятите в Музея за модерно изкуство в Париж. От 1948 до 1972 г. прави множество изложби в Париж и други френски градове. Негови произведения гостуват в Рио де Жанейро, Сао Паоло, Амстердам и други градове по света.

Неговата спътница в живота Дениз Ру представя човека Иванов в своя публикация така: “Умееше да очарова, впечатляваше със стойката си, с изправената си глава, със синия си поглед – пронизващ и въпросителен. Притежаваше изключително силен усет за истинското. Артистичното му въдъхновение сякаш черпи от извора на всички епохи и места. Казваше: “Извадих голям късмет с глината, надявам се да стане хубава. Сякаш изтръгвам част от корените си.”

През 1962 г. заедно с Дениз Ру Васил Иванов посещава България и градовете В. Търново, Дебелец (където живее родът на майка му), Варна и София. Пътува и по Черноморието и в Южна България, като мечтае да направи изложба в София.

Васил Иванов умира на 15 юни 1973 г. в Париж. Прахът му е погребан в градината на музея “Васил Иванов”, до една от прочутите му женски керамични фигури, както той приживе пожелава.

През 1979 г. е създадена асоциация на негово име. Основната ѝ цел е да комплектува, съхранява и популяризира творбите на “българският Пикасо”. През 1988 г., благодарение на инициативата на Асоциация “Васил Иванов”, къщата и ателието му в Ла Борн са превърнати в частен музей. Макар в едно и също селце,

ул. Магистрална №17

разделени от стотина метра, ателието и музеят на Васил Иванов са върху териториите на две различни френски общини. И двете отделят средства от бюджета си, за да опазят паметта на талантливия българин. От 1996 г. уникалната пещ и ателието му са включени в инвентарния списък на историческите паметници на Френската република.

Днес над 80 керамици от цял свят работят по няколко месеца в ателиетата около Ла Борн. Почти 100,000 гости минават всяка година през селцето и освен в местната галерия за керамично изкуство се отбиват и в ателието и музея на българина Васил Иванов.

Както неговата личност, така и творчеството му са значими за съвременното изкуство. Той оставя след смъртта си повече от 3000 творби. Наричан от критиците "гордия самотник", Васил Иванов е считан за една от най-значимите фигури в съвременната керамика. Те не случайно го наричат "Пикасо в керамиката".

В днешно време творби на Васил Иванов могат да бъдат срещнати в каталозите на авторитетни аукционни къщи, като тези на "Друо" и американската ФАДА, а също и в парижката галерия "Касон". През 1990 г. Beta Production създава филм за него, който носи следната анотация: "Васил Иванов, повлиял керамиките от XX век".

В България обаче именитият керамик остава непознат. След смъртта му тогавашната посланичка на България в Париж Ирина Бокова се оказала, според местните хора, първият официален представител на българската държава, посетил музея в Ла Борн. В книгата на музея тя пише: "Това е чест за всички нас, за българите, че сме дали на цивилизования Запад един толкова прочут артист".

(откъс от книгата на Иван Панайотов "Търновци, прославили България")

loading...

Горещи новини
Пари и власт
Крими
Общество
Здраве
Спорт
Видео
Общините

Всички текстове и изображения, публикувани в dnesbg.bg, са собственост на Издателска къща "Янтрапрес" АД и са под закрила на „Закона за авторското право и сродните им права“. Използването и публикуването на част или цялото съдържание на сайта без разрешение на Издателска къща "Янтрапрес" АД е забранено.
Броят се публикува в 12:30 ч.

Хотел в Арбанаси Лазерна епилация във Велико Търново пробиотици